

Sygn. akt IV CSK 395/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa G. P.
przeciwko Skarbowi Państwa Sądowi Apelacyjnemu w [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 22 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 300 (trzysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód G. P. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 lutego 2013 r. wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, przy uwzględnieniu stanowiska judykatury i piśmiennictwa, aby w sprawie zaistniała nieważność postępowania spowodowana pozbawieniem powoda możliwości obrony swych praw w następstwie niewystąpienia przez Sądy pierwszej i drugiej instancji w trybie art. 424^{1b} k.p.c. o sporządzenie uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 września 2010 r. W pierwszej kolejności należy podnieść, że w postępowaniu kasacyjnym bezpośredniej kontroli podlega jedynie zarzut nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, a nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji może być przedmiotem kontroli Sądu Najwyższego jedynie pośrednio w razie podniesienia w skardze kasacyjnej odpowiednich zarzutów procesowych w stosunku do postępowania przed sądem drugiej instancji, który mimo obiektywnie występującej nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, okoliczności tej nie uwzględnił. Ponieważ w skardze kasacyjnej nie sformułowano

takich zarzutów, oznacza to, że w postępowaniu kasacyjnym może być brana pod uwagę jedynie nieważność postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Pomijając, że motywy rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 30 września 2010 r. zostały ustalone w sprawie na podstawie notatki urzędowej sporządzonej przez sędziego, który jednoosobowo brał udział w wydaniu tego postanowienia, to brak uzasadnienia tego orzeczenia nie stanowił przeszkody do wykazywania przez powoda w sprawie o odszkodowanie przeciwko Skarbowi Państwa niezgodności wymienionego wyżej postanowienia z prawem niezależnie od odtworzonych w sprawie motywów tego orzeczenia. Przedmiotem oceny zgodności z prawem jest bowiem treść samego rozstrzygnięcia a nie motywów, którymi kierował się sąd przy jego wydaniu. Zatem zaniechanie wystąpienia o sporządzenie uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 30 września 2010 r., nawet przy hipotetycznym założeniu, iż naruszało to przepisy prawa procesowego, nie ograniczyło możliwości wykazywania przez powoda niezgodności tego orzeczenia z prawem, jako przesłanki wniesionego powództwa, a tym samym możliwości obrony swych praw przez powoda.

Skarga kasacyjna nie jest również oczywiście uzasadniona, co ma miejsce wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Taka sytuacja nie zachodzi w odniesieniu do zaskarżonego skargą kasacyjną orzeczenia, co skarżący wiąże z niewłaściwym przyjęciem przez Sąd drugiej instancji, że sporządzenie przez niego z przekroczeniem terminu określonego w art. 118 § 5 k.p.c. opinii o niecelowości wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, uzasadniało odmowę przyznania powodowi kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej

do rozpoznania nie zawiera wyводу prawnego wykazującego, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona przy uwzględnieniu wchodzącej w rachubę podstawy prawnej odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego Skarbu Państwa za wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem. O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może przy tym przesądzać podniesiona we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania okoliczność, iż Sąd Apelacyjny, który odmówił przyznania powodowi kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej stronie z urzędu, nie zawiadomił w trybie art. 118 § 6 k.p.c. odpowiedniego organu samorządu zawodowego o sporządzeniu przez pełnomocnika opinii o braku podstaw do wniesienia skargi z uchybieniem terminu przewidzianego w art. 118 § 5 k.p.c. Bezpodstawne zaniechanie dokonania przez Sąd Apelacyjny w [...] tej czynności nie ma bowiem żadnego wpływu na obiektywną ocenę, czy wydane przez ten Sąd orzeczenie oddalające wniosek powoda o przyznanie mu jako pełnomocnikowi strony kosztów nieopłaconej pomocy prawnej było zgodne bądź niezgodne z prawem.

W sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.) także z innych przyczyn niż wskazanych przez powoda.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1150 ze zm.) z uwzględnieniem przepisów § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 3 i § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

aw

jw